సీత అత్తయ్య

శివం

వెన్నెలలో హుసేన్ సాగర్ అందాన్ని వర్ణించలేము. వెంకట్రావును ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకోబోతున్న సుచిత్రకు ఆ క్షణంలో వెంకట్రావు ఎక్కువ అందంగా వున్నాడో, హుసేన్ సాగర్ అందంగా వుందో తేలలేదు.

వెంకట్రావు ఆ వెన్నెలలో, చిరు చలిగాలిలో, నెమ్మదిగా సుచిత్రను ఆనుకొని, "ఏదీ నీ లిస్టు తియ్యి." అన్నాడు. సుచిత్ర ఆలోచనలోంచి తేరుకుని, ప్రక్కనేవున్న వానిటీబాగ్ లోంచి ఓ పెద్ద కాగితాన్నితీసి వెంకట్రా

ర్రకి అందించి. "ఇది ప్రిలిమినరీలిస్టు' ంది చిర్నవ్వుతో.

వెంకట్రావు ఆ కాగితాన్ని చూసాడు. దాపు ఎనభై మంది పేర్లవరకూ వున్నాయి ందులో. వెంకట్రావు ఆ పేర్లన్నీ హసాడు. అంతా బంధువులు. స్నేహి లు. యిద్దరికీ తెలిసిన పరిచయస్తులు!

వెంకట్రావు సుచిత్ర తలమీద చిన్న ట్టికాయవేసి. "ఎనభయిమంది పేర్లు సేవుకదా! ఇంకా ప్రిలిమినరీ లిస్టేనా ది! మీనాన్న మళ్ళీ లేచి తిరగాలా ళ్ళంతా వస్తే!" అన్నాడు.

సుచిత్ర కిలకిలా నవ్వి. "అంతా వలసినవాళ్ళే. ఎవర్ని వదుల్తాం?" న్నది.

వెంకట్రావు మళ్ళీ లిస్టువైపు చూడ గేడు.

సుచిత్ర మళ్ళీ వెంకట్రావు వైపు సింది. 'వెంకట్రావే ఎక్కువ ందం' అనుకుంది లోలోపల! అసలు వ్వేళ అంతా అందంగానే కన్పిస్తోంది చిత్రకి. ప్రొద్దుట లేవగానే 'ఎంత ందమైన రోజు' అనుకుందాతర్వాత ంత అందమైన నెల' అనుకుంది. ప్పుడు ఎంత 'అందమైన వెంకట్రావు! నుకుంటోంది.

వెంకట్రావులో అసలు ఏదో గొప్ప కర్షణ వుంది. ఏదో ప్రత్యేకత వుంది దో చెప్పలేని విశేషం వుంది. అందుకే ంతమంది స్నేహితుల్లోనూ అత నంటేనే పెళ్ళికి యిష్టపడింది.

టాంక్ బండ్ మీద టాక్సీలు. డబుల్ డెక్కర్లు. మోటార్ సైకిళ్లు పెద్ద రొద చేసుకుంటూ పోతున్నాయి. వస్తున్నాయి. ఇవ్వాళ అవ్వేమీ సుచిత్ర చెవుల పడటం లేదు. ఆమె వెంకట్రావునే. చూస్తూ కూర్చుంది—ఆ టాంక్ బండ్ బెంచీ మీద.

చేతిలోని లిస్టులో వకచోట తర్జనితో చూపిస్తూ "ఈవిడెవరు!" అన్నాడు వెంకట్రావు. సుచిత్ర గాలికి ఎగిరే ముంగురుల్ని సవరించుకుంటూ, ముందుకి వంగి లిస్టుని చూసి, "ఓ! ఆవిడా! ఆవిడ మా అత్తయ్య! సీత అత్తయ్య." అంది. "మీ అత్తయ్యా! అయితే ఆవిడ పేరుకి ఎదురుగా ప్రశ్నార్థకం దేనికి? తర్వాత కొట్టివెయ్యడం దేనికి?" అన్నాడు వెంకట్రావు. "మా అమ్మేమో ప్రశ్నార్థకం పెట్టింది. నాన్నేమో కొట్టేసేరు." అంది సుచిత్ర, వెంకట్రావు కళ్ళల్లోకి చూస్తూ.

"ఏం? ఆవిడ ఏం తప్పు చేసిందని ఆవిడ పేరు కొట్టేసేరు? ఆవిడ రాకూడని మనిషా?

"అదేంకాదు గాని.........ఎప్పుడో దురుసుగా ప్రవర్తించిందట!"

"ఓ అట్లానా? దురుసుగా అంటే. ఎదురు తిరిగిందా?"

"ఏమో బాబూ! నాకా వివరాలు అట్టే తెలియవు. మా అత్తయ్య

యీ చే

ఇంట్లోంచి పారిపోయేనరికి నాకు పద కొండో పదో ఏళ్ళు!''

''మీ అత్తయ్య యింట్లోంచి పారిపోయిందా?' అని అడిగేడు వెంకట్రావు కొంచెం ఆశ్చర్యంగానే

''అవునట. మా తాతయ్య ఏదో సంబంధం కుదిరిస్తే వద్దందట! పెళ్లేదు చేసుకోవాలి అని కోప్పడితే, యింట్లోంచి పారిపోయిందట.'' హుస్సేన్‌సాగర్‌లో వెలిగే లైట్లకాంతివైపు చూస్తూ, సుచిత్ర యింకా అంది, ఈ సంఘటన జరిగే వరకు మానాన్నకి అత్తయ్య అంటే పంచప్రాణాలుట! నాకింకా గుర్తు. అత్తయ్య ఎప్పుడూ నవ్వుతూ, ఎంతో వుత్సాహంగా వుండేది. ఎక్కడుందో, ఎట్లావుందో పాపం!''

''అంటే యిప్పుడావిడ ఎక్కడుందో కూడా నీకు తెలియదన్నమాట''

''ఊహు తెలియదు. నిన్న పాత ఆల్బం చూస్తూంటే అత్తయ్య చిన్ననాటి ఫొటో కన్పించింది. మరచిపోతానేమోనని లిస్టులో ఆవిడపేరుకూడా వేసేను. కాని నాన్న కొట్టిపారేసేరు.''

''కాని పెళ్ళి చేసుకునేది నువ్వు అనే సంగతి మరచిపోకు'' అన్నాడు వెంకట్రావు, సుచిత్ర కళ్ళవైపు ఓసారి చూసి.

''అవచ్చును. కాని నాన్న సంగతి నీకూ తెలుసుగా, ఒకోసారి మహా మొండి పట్టుదల పడతారు'' అంది గోముగా. వెంకట్రావు చేతిని తనచేతిలోకి తీసుకుని నిమురుతూ, ఏదో గుర్తుకొచ్చినట్లు మ అంది, ''పైగా నాన్న యీ మధ్య అత్తయ్య పేరు ఎత్తడం నే నెన్నడ వినలేదు. వాళ్లిద్దరూ హో రా హో పోట్లాడుకొని వుంటారనిపిస్తోంది నాకు.

''ఎంత హోరాహోరి పోట్లాడుకున్నా వాళ్ళు రాజీపడటానికి ఇంతకంటె మం సమయం దొరకబోదు'' అన్నాడు వెంకట్రావు, లిస్టుని సుచిత్ర చేతికి అందిస్

''ఏమోనబ్బా! కొత్త పోట్లాట కూడా యిది సమయం కాదని నా శం!'' అంది సుచిత్ర లేచి, లిస్ట 'వేనిటీ బ్యాగ్' లో పెట్టుకుని

''ఇంక పోదామా?'' అన్నాడు వె ట్రావుకూడా లేస్తూ.

''ఆ! పోదాం! ఎనిమిదయిపోయింది మా నాన్న....''

''అబ్బబ్బ....అన్నిటికీ మీ నాన్న, నాన్న! నీకు వ్యక్తిత్వం....స్వంత అ చన్లు .... లేనేలేవా చిత్రా!'' అన్నా వెంకట్రావు, నడుస్తున్న సుచిత్రని ఆ

''ఏం? తల్లిదండ్రుల మాటలు వాళ్లన్నా, వాళ్లకి భయపడేవాళ్లన్నా నీకు నచ్చరా?'' అంది సుచిత్ర కొంచె

''నువ్వు తప్ప నాకెవ్వరూ న రనుకో....'' అంటూ ఆమె భుజం చెయ్యివేసి, ఆమెని దగ్గరగా లా న్నాడు వెంకట్రావు.

* *

వెంకట్రావుది సంపన్న కుట

యు వ

ు కాదు. వెంకట్రావు తండ్రి సెక్ర
యట్‌లో మామూలు అప్పర్ డివిజన్
్క్. ఆయన ఎట్లాగో కష్టపడి కుమార
్లన్ని బి యస్‌సి. చదివించేడు.
ఁన కింకా యిద్దరు కొడుకులు. వక
గా_ర్తై వున్నారు. అంతా చదువుకుంటు
రు. ప్రస్తుతం వెంకట్రావు వక
కి కంపెనీలో మేనేజర్‌గా నెంకి
రూ॥ లు జీతం తెచ్చుకుంటున్నాడు.
వెంకట్రావు ఇంటర్మీడియేట్ చదువు
ంతగా, సుచిత్ర క్లాసుమేట్. ఆ
్వత ఆమె బి ఏ. కి వెళ్ళి ప్యాసయ్యి.
కట్రావు ప్రేమలో పడి, పెళ్ళికి
చూస్తోంది ప్రస్తుతం.

ఈ సంబంధం సుతరామూ గోపాలం
కి యిష్టం లేకపోయినా, సుచిత్ర
ందలవల్లే గోపాలంగారు వప్పుకోవలసి
్చింది. సుచిత్ర గోపాలంగారికి వక్క_గా
్కకూతురు అవడంవల్ల ఆమె ఎంత
తే అంత!

గోపాలంగారు స్టీలు వ్యాపారంలో
లకి లక్షలు ఆర్జించేడని ప్రతీతి.
యినా ఆయన ఎంతో నిరాడంబరంగా
ంటాడు. ఆయన ఎంత నిరాడంబరో
త మొండి కొన్ని విషయాలలో!

మర్నాడు సాయంత్రం ఆయిదు
టలకల్లా సుచిత్ర, వెంకట్రావులు
క్ గార్డెన్‌లో, 'లేక్' దగ్గర కల్సు
్నారు. ఇద్దరూ గడ్డిలో చతికిలబడి,
్న క్షణాలు నీళ్ళల్లో యీదులాడు

తున్న బాతుల్ని చూసేరు. ఉన్నట్లుండి
వెంకట్రావు అన్నాడు సుచిత్రతో, "మీ
సీత అత్తయ్యని గురించి వివరంగా
చెప్పు. ఎదురుతిరిగిన మనుషులంటే నాకు
మహాయిష్టం."

"ప్రపంచంలో యింక మాట్లాడు
కునేందుకు విషయాలే లేవా? మొన్న
నువ్వు చూపిన 'హంగేరియన్ బాలే ని
గురించి చెప్పు—వింటా" అంది సుచిత్ర.
వెంకట్రావుని ఆనుకుని కూర్చుంటూ.

"నిజం చిత్రా! నేను చాలా సీరి
యస్‌గా అడుగుతున్నా. మీ అత్తయ్యని
గురించి తెల్సుకోవాలనే నిజంగా అనుకు
తున్నా" అన్నాడు విచిత్ర స్వరంతో.

"అయితే నేను సీరియస్‌గానే చెబు
తాను. నువ్వు సీరియస్‌గానే విను.
అత్తయ్యకి మా తాతయ్య, తెల్సిన
సంబంధం తెచ్చి చెయ్యబోయేడట. కాని
మా అత్తయ్యకి ఆ సంబంధం యిష్టం
లేదుట. అంచేత వద్దందిట. తాతయ్య
మొండిగా ఆ సంబంధమే చేసుకోవాలని
పట్టు పట్టేడుట. మా అత్తయ్య అప్పటికే
రంగనాథం అనే సంగీతం మేష్టార్ని
ప్రేమించిందిట. మా అత్తయ్య
నాన్నారితో చెప్పుకుని ఏడ్చిందిట. ఆయన
కూడా తాతయ్య మాటే వినాలన్నారట.
అప్పుడు చేసేదిలేక అత్తయ్య యింట్లోంచి
పారిపోయింది .... ఆ సంగీతం
మేష్టారుతో."

"ఊ! బాగుంది. ఆయన పేరు

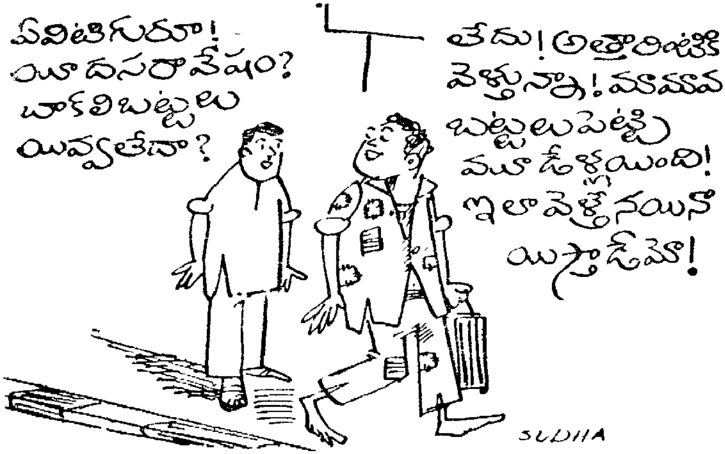

ఏమన్నావ్! రంగనాధమా! ఎక్కడైనా పనిచేసేవాడా!''

''ఊహూ. ఊళ్ళో ట్యూషన్లు చెప్పుకునే వాడు. మా వూరు వదలి వరంగల్లు వెళ్ళి అక్కడ ఏదో స్కూల్లో మేష్టారుగా చేరేట్ట. తర్వాత ఆ వుద్యోగం కూడా పోయిందని విన్నాను. తర్వాత వాళ్ళు హైదరాబాద్ చేరేరని విన్నాను. వాళ్ళు ఏమయిపోయేరో ఎక్కడున్నారో తెలియదు మరి.'' అంది.

ఆ వుద్యోగానికి కూడా మీ తాతే తిలోదకాలు యిప్పించి వుంటాడు. ఆ తర్వాత మీ అత్తయ్యని నువ్వు ఎన్నడూ చూడలేదన్నమాట'' అన్నాడు వెంకట్రావు ఏదో ఆలోచిస్తూ.

''ఊహూ. మాకెంత అహం వుందో, అత్తయ్యకీ అంతే వుంది.'' అన్నది సుచిత్ర.

''మీ తాతయ్య వట్టి మూర్ఖుడు చి
త్రీని కట్టి పడవేసే రోజులు వెళ్ళి వ
యని గ్రహించలేక పోయేడు.
ఆమెని తరిమి తరిమి కొడితే, ల
పోతుందా! మీ తాతయ్య వట్టి మూర్ఖ
చచ్చి ఏలోకాన వున్నాడో గాని!
సరే గాని, యిప్పుడు మనం మీఅత్తం
మన పెళ్ళికి పిల్చి తీరాలి! ఆమె
నాడు సంఘపు నియమాల్ని ఎది
వుండొచ్చును. పెద్దల మాటని క
వుండొచ్చును. కాని, అందుకు మిం
క్షని అనుభవించింది. ఆమెని ఎట్లా
మనం వెతికి, మన పెళ్ళికి పిల
చిత్రా!'' అన్నాడు ఎంతో ఆవేదన
సుచిత్ర కొంచెం వెంకట్రావు
జరిగి. ''నాకూ అత్తని చూడాలనే వు
అందుకే గా ఆమె పేరుని కూడా
లిస్టులో వేసుకున్నా. కాని నాన్న....

"నాన్న....నాన్న! నీ సంగతేమిటి? ...దంటే నీకు యిష్టం వుందా లేదా?" ...న్నాడు కొంచెం చికాగ్గా.

"ఎంతో యిష్టంవుంది వెంకట్రావు! ...ని ప్రస్తుత సమయంలో కంపంతా ...లడం మంచిదికాదు! మనమంతా ...తో హాయిగా వున్నాం. విషయాలన్నీ ...య్యంగా నడుస్తున్నాయి...."

"మన మొక్కళ్ళం హాయిగావుంటే ...ంటావు. ఎప్పుడో తెలిసీ తెలియక ...న తప్పుకి, ఆవిడ అనుభవించిన శిక్ష ...క, జీవితమంతా, నా అన్నవాళ్ళు ...ట్లు, ఎక్కడో దుఃఖంతో కుమిలి ...ంగి, కృశించి పోవాలంటావు. నీకు ...ంగా నీ అత్తయ్య అంటే యిష్టం ...దా చిత్రా! ఉంటే యిట్లా మాట్లాడ ...ా చిత్రా!" అన్నాడు వుద్వేగంతో ...కట్రావు: సుచిత్ర భుజం పట్టుకుని ...పుతూ.

...బ్లిక్ గార్డెన్‌లోని "లేక్" లో ...ర్యుడు అస్తమిస్తూ, ఆకాశాన్నంతా ...ంగారపు రంగుతో నింపేసేడు. ...క్కడో తుపాకి పేలిన చప్పుడుకి, చెట్ల ...పిట్టలన్నీ రొదచేస్తూ వక్కసారి ...రేయేయి.

వెంకట్రావు చేతివేళ్ళ కింద, సుచిత్ర ...ం కొద్దిగా వణికింది. సుచిత్ర క్షణం ...అన్నది, "అయితే, నీ యిష్టం వచ్చి ...చేద్దాం. రా, యింటికి వెళ్ళి మా ...్న గారితో మాట్లాడదాం."

"నడు వెళదాం." అన్నాడు ఉత్సాహంగా వెంకట్రావు; లేచి నిలబడుతూ.

* *

సుచిత్ర, వెంకట్రావు, గోపాలంగారింటికి చేరేసరికి, ఆయన వరండాలో సిగార్ కాలుస్తూ, పేపర్ చూస్తున్నాడు.

వీళ్ళని చూడగానే పేపర్‌ని బల్లపైన పడేసి, "రండి, రండి! ఇంకా ఏదో సినిమాకి వెళ్ళిపోయి వుంటారని అనుకున్నా." అన్నాడు లేచినిలబడి.

గోపాలంగారు ఆరడుగుల ఆజానుబాహువు ఎత్తుకు తగ్గ లావు. గంభీరమైన స్వరం.

"నాన్నారూ! మే మొక విషయం గురించి తగాదా పడుతున్నాం. వెంకట్రావు అంటున్నాడు — మనం, సీత అత్తయ్యని పెళ్ళికి పిలవాలని" అన్నది సుచిత్ర నెమ్మదిగా.

"ఓ! అట్లాగా! ఏమోయ్ అల్లుడూ! నిజమేనా!" అన్నారుగోపాలంగారు, వెంకట్రావువైపు దృష్టి నిగిడ్చి.

"అవునండి! పిలవాలని నాకుంది." అన్నాడు వెంకట్రావు.

"ఇది కుటుంబ వ్యవహారం బాబూ! ఇట్లాంటి వాటిల్లో నువ్వు జోక్యంచేసుకో కూడదు" అన్నారు గోపాలంగారు.

"ఆ విషయం నేనూ వప్పుకుంటాను అనుకోండి. కాని యిది మాయిద్దరి పెళ్ళి సందర్భంలో జరిగేవి ముఖ్యంగా చిత్ర యిష్టపడే వ్యక్తుల్ని. చిత్ర పిలవ

తంలో తప్పేమీ వుండదనుకుంటాను.''

''వెంకట్రావు! ఇంక యీవిషయం గురించి చర్చ అనవసరం.'' అన్నారు గోపాలంగారు. మేఘ గర్జనవి మరిపించే స్వరంతో, కళ్ళు ఎర్రబడగా!

''వెంకట్రావు....వోసీ వెంకట్రావు ....నేను ముందే చెప్పాగా! వొన్నారూ....'' అంటూ వణకిపోతూ ఏదో చెప్పబోయింది సుచిత్ర.

గోపాలంగారు ఆమె మాటల్ని పట్టించుకోలేదసలు ఆయన పిడికిలి బిగించి, ఏదో చెప్పబోయి, వెంటనే తనవి తాను సంబాళించుకుని, మృదువుగా, వెంకట్రావుతో అన్నాడు, ''వెంకట్రావు! మా కుటుంబంయొక్క అంతస్తు, ఆదర్శాలు, నువ్వు ఎరగవు, ముందుముందు తెల్సుకోగలవు. అప్పుడు నీకు అర్థం అవుతుంది అంతా. ఇప్పుడు మనం చర్చించి ప్రయోజనం వుండదు కూడాను.''

ఇంతలో గోపాలంగారి భార్య కాంతమ్మగారు రావడంతో ఆ ప్రసంగం అంతటితో ఆగిపోయింది.

* *

సుచిత్రకి తాత్కాలికంగా వెంకట్రావు మీద కోపంవచ్చినా, మర్నాడు, అంతా మరచిపోయింది. గోపాలంగారుకూడా ఏమీ జరగనట్లే, అతనితో ఆప్యాయంగా మాట్లాడేరు. రెండురోజులు మామూలుగా గడచిపోయేయి.

పెళ్ళిముహూర్తం యింకా రెండ రోజులుంది. ఆనాటి సాయంత్రం కొ చీర జాకెట్లతో ముస్తాబయి, వెంకట్రా కోసం ఎదురుచూస్తూవుంది సుచిత్ర ఇంతలో తల్లివచ్చి కుమార్తెని లాలన దగ్గరికి లాక్కుని మొహంలోకి చూస ''అప్పుడే పెళ్ళికళ వచ్చేసింది నాతల్లికి.' అంది.

' పోవే! నువ్వెప్పుడూ....'' అంటు గునిసింది సుచిత్ర.

''సినిమాకిగానివెళ్ళేట్లయితే, కారులో వెళ్ళండి, నడచి వెళ్ళొద్దు దిష్టికూడ తగుల్తుంది.'' అంది కాంతమ్మగారు.

''సరే .... అట్లానేకాని, యింత అతను రాందే!'' అంది.

''బాగానేవుంది సంబడం! నువ వంటింట్లో వుండగానే అతను వచ్చేడ తల్లీ! మీనాన్నగారితో ఏదో మాట్లాడ తున్నాడు ఆ గదిలో!'' అంది గోపాల గారి గది చూపిస్తూ.

''అంత రహస్యం ఏమిటమ్మా.. తలుపులుకూడా దగ్గరగా వేసుకు మాట్లాడతున్నారు.'' అంది సుచి దీర్ఘంతీస్తూ.

''బహుశా అతనికివ్వబోయే కట్న గురించి అనుకుంటా.''

''మీనాన్నగారు ఎంతచెప్పినా, 'తీ కోనుగాక తీసుకోను'' అంటున్నాడత ఈ మగాళ్ళు యింత మొండివాళ్ళేమి నాతల్లీ! ''అంది నవ్వుతూ కాంతమ్మ-

ఐగ్గని పేరు వేసుకుని.

సుచిత్రకూ డా నవ్వేసి. "అయితే వాళ్ళని బయటికిలాగుదాము రా!" అంటూ కాంతమ్మ అనుసరించగా ఆ గదివైపు నడిచింది.

కాంతమ్మగారు గుమ్మంముందు ఆగి "ఏమండీ మీ చర్చలు యింక పూర్తి గావా! అమ్మాయి అతనికోసం ఎదురు చూస్తోంది. యిందాకటి నుంచి." అంది.

"ఇదిగో అయిపోయింది" అంటూ గోపాలంగారు, ఆవెనక వెంకట్రావు గదిలోంచి యివతలకి వచ్చేరు.

వెంకట్రావు సుచిత్రవైపు తిరిగి, "రెడీయేనా!" అని సుచిత్ర తలవూపగా, "మేం అట్లా సినిమాకి వెళ్ళి వస్తాం" అంటూ సుచిత్రతో బయటికి దారితీసేడు.

రోడ్డుమీదకి వచ్చేక వెంకట్రావు అన్నాడు సుచిత్రతో. "మీ నాన్నగారు చాలా గొప్ప వ్యక్తి సుమా! సాధారణంగా యీ ధనికులు తమ తప్పు వప్పుకోరు."

"ఏం జరిగింది? నీ మాటే నెగ్గిందా" అన్నది. లోలోపల 'కట్నం తీసుకొన్నా, తీసుకోకపోయినా వకటే' అనుకుంటూ.

"నామాట కాదు నెగ్గింది! ఆయన గొప్పతనం .... మంచితనం" అన్నాడు వెంకట్రావు. రోడ్డున పోయే టాక్సీని ఆపుచేస్తూ.

కారుని 'టాజ్‌మహల్ హోటలు' వద్ద ఆపి యిద్దరూ లోపలికి వెళ్ళి కాఫీ ఆర్డరు చేసేక. సుచిత్ర అన్నది. "ఇవ్వేళ ఏదైనా సినిమాకి వెళదామా?"

"గొప్పచిత్రాలు ఏమీలేవుగాని. అట్లా 'లాల్‌బజార్' వరకు వెళ్ళొద్దాం."

"లాల్ బజారా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది సుచిత్ర.

"అవును. కొంచెం పనివుంది."

ఇద్దరూ కాఫీలు ముగించుకుని వచ్చి కారులో కూర్చున్నాక డ్రైవర్ లాల్‌బజార్ వైపు పోనిచ్చేడు కారుని.

సుజాత ఎన్నో మధురమైన ఆలోచనలతో మత్తుగా కళ్ళుమూసుకుని. వెంకట్రావు భుజంమీద వరిగింది. వెంకట్రావు కాస్సేపు ఆగి, వకచోట డ్రైవర్ని కారు ఆపమన్నాడు. సుచిత్ర కళ్ళు తెరచి. "ఎక్కడికి వచ్చేం?" అన్నది.

"ఇక్కడ నీ మిత్రురాలు వకావిడ వుంది" అన్నాడు చిన్నవ్వుతో; కారు లోంచి బయటికి దిగి.

"మా సీత అత్తయ్య కాదు కదా!" అన్నది సుచిత్ర ఆశ్చర్యంతో.

"అవును. ఆవిడే!"

"నువ్వు ఎట్లా కనుక్కున్నావ్ వెంకట్రావు" అన్నది సుచిత్ర కారులోంచి యివతలికి వచ్చి.

"కనుక్కోవాలంటే కష్టం ఏముంది? నువ్వు ఆయన పేరు. చేసిన వుద్యోగం చెప్పేవు కదా ఉద్యోగంపోయిన తర్వాత

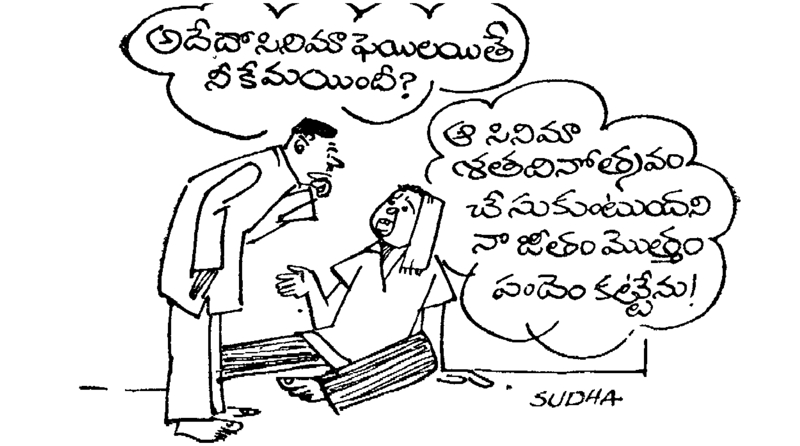

ఆయన బహుశా నాటక కంపెనీవాళ్ళ దగ్గర చేరివుంటాడని అనుమానం వేసి, వాళ్లని విచారించేను. ఆయనని గురించిన సమాచారం వాళ్ళదగ్గరే దొరికింది.''

"అయితే ఆయన్ని కూడా కల్సుకున్నావా నువ్వు?'' అంది సుచిత్ర సంతోషంతో.

"ఊహూ.... అంత అదృష్టం పట్టలేదు. ఆయన వితంతువుని — అంటే మీ అత్తయ్యని కల్సుకున్నా' అన్నాడు విచారంగా.

"నిజమేనా....'' అంది విషాదంగా సుచిత్ర, జీరపడిన గొంతుతో.

"అవును. రా .... లోపలికి అదే యిల్లు. మీ అత్తయ్య నీకోసం యెదురు చూస్తూ వుంటుంది'' అన్నాడు వో యాభయిగజాల దూరంలో వున్న చిన్న పెంకుటింటిని చూపుతూ.

"మా అత్తయ్య వంట్లో యెట్లా వుంది?'' అంది భయంభయంగా.

"పర్వాలేదు. రా. చూద్దువుగాని'' అని చెయ్యిపుచ్చుకుని, ఎదురుగా కన్పించే యింటికి నడిపించేడు సుచిత్రని వెంకట్రావు.

"రా! అమ్మా....సుచీ! రా!'' అంటూ తెల్లచీర కట్టుకుని వున్న మధ్య వయస్కురాలు వకావిడ ఎదురువచ్చి లోపలికి ఆహ్వానించింది ఆప్యాయంగా.

"అదే స్వరం! అదే ఆప్యాయత! కాని ఎంత మారిపోయింది రూపం'' అనుకొంది సుచిత్ర లోపలకు అడుగు పెడుతూ.

ఆ చిన్నయిల్లు ఉన్నంతలో శుభ్రంగా అమర్చబడి వుంది. గది మధ్యలో చిన్న చాప వెయ్యబడి వుంది. సీత అత్తయ్య ఆ చాపని చూపుతూ "అట్లా కూర్చో

సుచీ! మీరూ కూర్చోండి'' అంది యిద్దరి వైపు చూస్తూ, చిర్నవ్వుతో.

సీత అత్తయ్య ముఖంలో విచార రేఖలు కన్పిస్తున్నాయి. జుట్టు చాలాభాగం తెల్లబడిపోయింది. అయినా నవ్వులో మార్పేమీ లేదు. అదే అందమైన చిర్నవ్వు అనుకొంది సుచిత్ర, చాపమీద కూర్చుంటూ.

''అమ్మా, నాన్నా, అంతా బాగున్నారా సుచీ!'' అంది సీత అత్తయ్య ప్రక్కగది గుమ్మాన్ని ఆనుకుని.

''ఆఁ అంతా బాగున్నారు అత్తయ్యా! మళ్ళీ యిన్నాళ్ళ తర్వాత నిన్ను చూస్తే, ప్రాణం లేచివచ్చినట్లయ్యింది'' అంది సుచిత్ర కళ్ళంబడి తిరిగే నీళ్ళని ఆపుకో ప్రయత్నిస్తూ.

''అవును, నాకూ ఎంతో ఆనందంగా వుంది యివ్వేళ ఎన్నాళ్ళయ్యింది నిన్ను చూసి! పది ఏళ్ళయ్యింది కదూ!''

''నాకు ఎన్నో యుగాల క్రితం చూసి నట్లుంది'' అంది సుచిత్ర, గది నాలుగు మూలలా కలియచూస్తూ. గది గోడ మధ్యన ఓ అందమైన యువకుడి ఫొటో వుంది. అతనే కాబోలు రంగనాధం!

సీత అత్తయ్య వోసారి సుచిత్రని కళ్ళారా చూసి, ''అయితే రేపో, ఎల్లుండో పెళ్లికూతురువి అవబోతున్నావన్నమాట! చాలా మంచి సంబంధం ఎంచుకున్నావు సుచీ! అబ్బాయి ఎంతో బుద్ధిమంతుడు'' అన్నది. సుచిత్ర, రంగనాధం ఫొటో వంకే తదేకంగా చూస్తూండటం గమనించి, సీత అత్తయ్య ''అయనే మీ మామయ్య! ఏడేళ్ళయ్యింది, యీ లోకం వదిలేసి.'' ''ఇప్పుడే వస్తా వుండండి'' గద్గదస్వరంతో అని, ప్రక్కగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది

''పాపం....ఎన్ని అవస్థలు పడిందో యిన్నాళ్ళూ! ఎట్లా రోజులు వెళ్ళబుచ్చిందో యీ ఏడేళ్ళు'' అంది సుచిత్ర బాధతో.

''ప్రయివేట్లు చెప్పుకుని పొట్ట పోసుకుంటూందిట'' అన్నాడు వెంకట్రావు. మరో నాల్గు నిమిషాలకి రెండు ఆకులలో యింత ఉప్మా, తీసుకొచ్చిపెట్టి, ''పేద వాళ్ళ యింట్లో యింతకంటె మంచి టిఫిన్ ఏం దొరుకుతుంది?'' అంది సీత అత్తయ్య.

''అయ్యో! ఎందుకండి....యీ శ్రమ అంతా!'' అన్నాడు వెంకట్రావు.

''శ్రమేం కాదు, తీసుకోండి'' అంది సీత అత్తయ్య

''పాపం .... మా కోసం యీ టిఫిన్ ఎంత అవస్థపడి చేసిందో! ఈ టిఫిన్ తయారు చెయ్యడానికి యెంత త్యాగం చెయ్యాల్సి వచ్చిందో!' అనుకుంది. సుచిత్ర లోపలలోపలే. టిఫిన్ తింటూనే, సీత అత్తయ్యవైపు సూటిగా చూస్తూ, ''ఎల్లుండి పెళ్ళికి నువ్వు రావాలి అత్తయ్యా! నీ పేరుకూడా నేను లిస్టులో వేసుకున్నా....పిలవాలని! ఏం! వెంక

ట్రావు?''

"అవును. ఆమాట నిజమేనండి" అన్నాడు వెంకట్రావు.

"నిజమే అవొచ్చునర్రా! శుభమా అంటూ మీరు పెళ్ళి చేసుకుంటూంటే, మధ్య నేనెందుకు అక్కడికి, పానకంలో పుడకలాగ."

"లేదత్తయ్యా! నువ్వు అక్కడికి వచ్చితీరాలి" అంది సుచిత్ర గునుస్తూ.

"ఒసేవు ... ఖచీ! నువ్వొట్టి వెర్రి బాగులదానివే, నీకు నామీద వల్లమాలిన అపేక్ష వుంటే వుండొచ్చు కాని, అది చూపించే పద్ధతి యిది కాదే తల్లీ! నే నక్కడికి అకస్మాత్తుగా వచ్చేసరికి చాలా మందికి తల తిరుగుతుంది. బోలెడు మందికి కోపాలు వస్తాయి. కొంతమంది అలిగి వెళ్ళిపోతారు కూడాను. మధ్య నువ్వూ, మీ నాన్నా ఇరుకున పడతారు"

"ఏమైనా అవనీ అత్తయ్యా! నువ్వు వచ్చి తీరాలి. ఎవరికి కోపం రానీ, తల తిరగనీ, నేనేం లెక్కచెయ్యను. ఇది నా పెళ్ళి! నువ్వు కావాలని, నేనూ, వెంకట్రావు అడుగుతున్నాం."

"అవునండీ! మీరు వచ్చి తీరాలి" అన్నాడు వెంకట్రావు నిశ్చయంగా.

సీత అత్తయ్య, వెంకట్రావు, సుచిత్రలను వకరితర్వాత మరొకరిని ఆనంద బాష్ప నేత్రాలతో చూసి, "మీరెంతో మంచి పిల్లర్రా! అంచేత యీ ఏకాకి అత్తయ్యని యింత ప్రేమగా ఆహ్వానిస్తున్నారు. మీ ప్రేమ, ఆదరాలతో యివ్వేళ నా జన్మ తరించింది అనిపిస్తోంది. కాని వక్క సంగతి.... మీ నాన్న...." అన్నది సుచిత్రమీద దృష్టి నిలిపి.

"నాన్న కూడా ఏమీ అనరు అత్తయ్యా...."

"నువ్వుండు సుచిత్రా! ఇదిగోనండి! మీ అన్నయ్యగారు స్వయంగా మీకు యిమ్మని పంపిన శుభలేఖ అంటూ వెంకట్రావు శుభలేఖ వున్న కవరు వకటి సీత అత్తయ్య చేతిలో పెట్టాడు.

వణికే చేతులతో కవరుని అందుకొని సీత అత్తయ్య, అందులోని శుభలేఖని బయటికితీసి చూసింది. శుభలేఖపైన వకమూలగా, "సీతా! నువ్వు అమ్మాయి పెళ్ళికి వచ్చితీరాలని మా వుభయుల కోరిక! రెండురోజులు ముందుగానే రావాలి. ఇప్పుడే బయలుదేరు' కింద గోపాలం, కాంతమ్మగారి సంతకాలు వున్నాయి.

సీత అత్తయ్య పెదవులు కంపించేయి, తల వంచుకుంది. వెచ్చటి కన్నీటిబొట్లు బొటబొటా రాలేయి

సుచిత్ర ఆశ్చర్యంగా వెంకట్రావు వైపు చూసి, "నాన్నతో, అత్తయ్యని చూసివచ్చినట్లు చెప్పేసేవా?"

"అవును. ఆ సంగతే మేము ఆయన గదిలో మాట్లాడుకొంటున్నాం. మీ అత్తయ్య ఎక్కడుందో తెలిస్తే, ఆయన మనస్సు మారుతుందని, మీ

అత్తయ్య వునికి గాలించి పట్టుకున్నా అఖరికి."

"వెంకట్రావు, నాకు పెళ్ళి కానుకగా నువ్వు మా అత్తయ్యని యిచ్చేవు జన్మ లో మీ మేలెన్నటికి మరచిపోలేను." అంది సుచిత్ర.

"అరెరే! లోపల కాఫీ పొంగి పోతుంది. వస్తాను వుండండి!" అంటూ అత్తయ్య లోపలికి వెళ్ళి రెండు కప్పు లతో కాఫీతెచ్చి అన్నది.

"నేను ఎన్నో కష్టాలు అనుభవించి నేర్చుకున్న జీవితపాఠం మీకు చెప్పాలని వుందర్రా! నేను చేసిన పొరబాటుకి, అనుభవించిన కష్టాలు, ఎవరూ అనుభ వించకూడదనే నా ఆశ. సంఘంలో వుంటున్న జీవులకి, అనుసరించాల్సిన నియమాలు, నిబంధనలు కొన్నివున్నాయి అవి వకొక్కప్పుడు చాలా బాధాకర గా అనవసరమైనవిగా కన్పించవచ్చును కూడాను అంతమాత్రాన వాటిని అన హ్యించుకుని, కాలదన్నేమా అతిక్రమిం చేమా చాలా బాధలు అనుభవిస్తాము. అ నియమాలు నిబంధనలు ఎన్నో శతాబ్దాల నాటివి, ఎంతో ఆలోచించి అనుభం మీద మన పూర్వీకులు ఏర్పరిచినవి. వాటిని ఎంతమాత్రం నిరసించకూడదని నా అనుభవంమీద గ్రహించిన సత్యం. మీరుకూడా వాటిని నిరసించకూడదనే నా కోరిక. సంఘంలోని మూఢాచారాలు ఆవ్వీ అంటావా, వాటిని మార్చవలసిందే నేను కాదను. ఇదే నేను మీకు చెప్ప దల్చుకున్నది."

"నువ్వు చెప్పిన సలహా యీరోజుల్లో కొంచెం కటువుగా కన్పించినా, చాలా మంచి సలహా అత్తయ్యా." అంది కాఫీ పూర్తిచేసేన సుచిత్ర. "అవు నండి చాలా మంచి సలహా యిచ్చేరు. కాని మాకోరిక!" అన్నాడు వెంకట్రావు. కాఫీ త్రాగేసి.

"అవును. ఇప్పుడే! మా తో నే రావాలి. రా అత్తయ్యా!" అంది సుచిత్ర ప్రార్థనా పూర్వకంగా అత్తయ్య చేతిని పట్టుకుని

అవిడ వక్క-క్షణం తటపటాయించి, అఖరికి అంది:

"ఇంతమంది యిట్లా అడుగుతూంటే రాకమానతానా! వస్తానర్రా .... వస్తా! ఒక్క క్షణం ఆగండి నా పాతసంచీలో రెండు చీరలు పడేసి తీసుకొస్తా."

మరో పది నిమిషాలకి వీ, అత్తయ్యని తీసుకుని, సుచిత్రా, వెంకట్రావులు కారు ఎక్కేరు

కారు కదలుతూండగా, "అత్తయ్యా! నా గది నీకిచ్చేస్తాను. నువ్వు మళ్ళి ఎక్కడికీ వెళ్ళడానికి వీల్లేదు తెల్పిందా!" అంది సుచిత్ర అత్తయ్య చేతుల్ని తన చేతిలోకి తీసుకొని

నీత అత్తయ్య. నిశ్శబ్దంగా, సుచిత్రని తన దగ్గరికి లాక్కొని, ముద్దు పెట్టు కుంది ప్రేమతో: కళ్ళల్లోంచి బాష్పాలు ధారగా కా తూండగా. సుచిత్ర కృత జ్ఞతతో, వెంకట్రావు వైపు ఓరగా మౌనంగా, అనందంతో పుక్కిరిబిక్కిరి అవుతూ చూపింది.